

XI Konferencja European Association of Science Editors

Od 8 do 10 czerwca br. w Tallinie, położonej na południowym brzegu Zatoki Fińskiej stolicy Estonii, odbyła się kolejna, organizowana co trzy lata, Konferencja Europejskiego Towarzystwa Redaktorów Naukowych (European Association of Science Editors — EASE) zatytułowana: „Editing in the digital word”. Wbrew nazwie EASE jest organizacją o zasięgu światowym — w tej Konferencji wzięło udział kilkuset uczestników (także spoza Europy) reprezentujących różne dyscypliny naukowe i różne czasopisma. Niejako „przy okazji” w trakcie Konferencji obchodzono 30-lecie powstania i działalności EASE.

Zasadniczą Konferencję poprzedziły edukacyjne „warsztaty” (*workshops*), między innymi kurs „Readability” prowadzony przez prof. Johna Batesa, przeznaczony przede wszystkim dla osób, których językiem ojczystym nie jest angielski, a zajmujących się redagowaniem tekstów naukowych w tym języku. Odbył się też kurs „Writing a scientific paper and getting published” prowadzony przez prof. Elisabeth Heseltine (*nota bene* kurs taki kilkakrotnie w latach 2001–2012 przeprowadziła ona w Polsce, z inicjatywy i przy zaangażowaniu organizacyjnym Redakcji Naukowej Centrum Onkologii — Instytutu w Warszawie) oraz prowadzony przez Pippę Smart kurs „How to be a successful journal editor?” (odbył się on również w Polsce w 2011 roku, z inicjatywy członka Zarządu EASE prof. Edwarda Towpika).

Otwarcie Konferencji miało miejsce 8 czerwca 2012 r. w gotyckim tallińskim Ratuszu, a właściwe obrady rozpoczęły się 9 czerwca, w nowoczesnym kampusie politechniki, od wykładu przedstawicielki wiodącego wydawcy czasopism biomedycznych BioMedCentral. Pani Deborah Kahn przedstawiła zalety i wady modelu publikowania typu *open access* — z nieograniczonym dostępem. Dane zaprezentowane przez prelegentkę, w tym zdecydowany wzrost liczby nadsyłanych artykułów oraz wzrost parametrów pomiaru wpływu publikacji (m.in. *impact factor*) odnotowywany przez czasopisma, które zdecydowały się na ten model publikowania, były przekonujące. Wiele miejsca poświęcono także przewadze ogłaszania wyników badań naukowych *online* w stosunku do tradycyjnej formy (drukem), bowiem nieograniczona pojemność Internetu umożliwia zamieszczenia obok zasadniczego artykułu także surowych danych, uzupełniających materiałów filmowych itp.

Ciekawy przykład zaprezentował przedstawiciel niemieckiego ogólnomedycznego czasopisma *Deutsches Ärzteblatt*, które od kilku lat ukazuje się równoległe w języku angielskim

(*Deutsches Ärzteblatt International*). Równoległe wydawanie każdego zeszytu czasopisma w dwóch wersjach językowych przyniosło temu pismu znaczący wzrost liczby nadsyłanych artykułów (przy zachowaniu ich jakości merytorycznej) oraz szybkie zwiększenie wartości współczynnika wpływu.

Bardzo interesujący wykład pod tytułem „Social media tools and academic publishing” wygłosił Alan J. Cann, reprezentujący *Annals of Botany*. Podkreślił, że obecnie publikacja wyników przeprowadzonych badań to dopiero początek rzeczywistej dystrybucji uzyskanych rezultatów. Z tego powodu — zdaniem Alana Canna — warto używać narzędzi komunikacyjnych typu *social media* (np. Tweeter czy Facebook) oraz dostępnych w Internecie zbiorów artykułów naukowych (np. PubMedCentral). Za pomocą tych serwisów można zwiększyć zainteresowanie swoją pracą i jej oddziaływanie na odnośną dziedzinę nauki. Wykładowca podkreślał, że stworzenie własnej sieci osób dzielących nasze zainteresowania naukowe — i w ten sposób potencjalnie zainteresowanych wynikami prowadzonych badań — jest czasochłonne, ale korzystne w wielu wymiarach.

W programie Zjazdu znalazły się także inne tematy: jedną z sesji poświęcono problemom związanym z przekładem obcojęzycznych tekstów naukowych na języki lokalne (a także transformacją czasopism lokalnych do regionalnych), inną przeznaczono na omówienie narzędzi służących do wykrywania plagiatów czy innych nierzetelności naukowych, w czasie jeszcze innej przedyskutowano sposoby usprawnienia mechanizmów pozyskiwania niezależnych recenzji przez specjalistów w odnośnej dziedzinie (*peer-review*). Ponadto w dyskusji uwzględniono zasady doboru artykułów do publikacji i związaną z tym możliwość powstania fałszywej nadreprezentacji artykułów prezentujących określony pogląd i określone wyniki — potwierdzających założoną tezę, podczas gdy artykuły, w których nie udało się obronić przyjętej tezy nie ukazują się drukiem (*publication bias*).

Podsumowując, można stwierdzić, że tegoroczna Konferencja EASE była interesującym, wielodyscyplinarnym forum wymiany opinii i poglądów na szeroko pojętą tematykę publikacji naukowych.

Dr n. med. Wojciech M. Wysocki

Centrum Onkologii — Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie
Oddział w Krakowie
ul. Garncarska 11, 31–115 Kraków
e-mail: z5wysock@cyf-kr.edu.pl